

Studievalg Danmark

Årsberetning 2024

INDHOLD

- 3** **DIREKTØRENS FORORD**
- 4** **STUDIEVALG DANMARK**
- 6** **HVAD SIGER ELEVERNE SELV?**
- 8** **STUDIEPRAKTIK: FRA SMUGKIG TIL ØJENÅBNER**
- 10** **INDIVIDUEL VEJLEDNING BATTER**
- 11** **KAN MAN LEVE AF SIN HOBBY?**
- 12** **FLØJTENDE LIGEGLADE - FOR EN GOD SAGS SKYLD**
- 13** **INDSIGT OG SAMARBEJDE STYRKER VEJLEDNING**

Studievalg Danmark

Studievalg Danmark er en national vejledningsinstitution med syv regionale vejledningscentre og et sekretariat. Vi er forankret i Uddannelses- og Forskningsministeriet og blev oprettet 1. august 2018. Der er ca. 95 ansatte, hvoraf langt størstedelen er studie- og karrierevejledere.

Alle vejledere i Studievalg Danmark har eller er i gang med en uddannelse til studie- og karrierevejleder. De har et stort kendskab til videregående uddannelser, erhvervsuddannelser, efter- og videreuddannelse, økonomi under uddannelse og de karrieremuligheder, der er efter uddannelserne.

Årsberetning

Studievalg Danmark udgiver hvert år en beretning, der giver indblik i årets aktiviteter. Årsberetningen fortæller overordnet om vores studievejledning og indeholder eksempler på initiativer og tal fra vores løbende registrering af vejledning. De afbildede personer er ikke afsendere af de ledsagende citater.

Udgivet af Studievalg Danmark

Amfipladsen 6, 1 sal
5000 Odense C
Tel.: 3333 2000
studievalg@studievalg.dk
www.studievalg.dk

Publikationen kan hentes på studievalg.dk

FORORD

Uddannelseslandskabet er under forandring med reformer på både ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. En af de politiske kongstanker er, at unge skal have langt mere frihed, fleksibilitet og åbne døre til mange uddannelses- og karriereveje.

Uddannelsesvalget er svært for mange unge, som oplever det uoverskueligt, skæbnesvangert og fuldt af ubekendte. Det er fuldt forståeligt, at de tøver ved dørrinnet, når vi beder dem om at vælge mellem 1000 mere eller mindre kendte uddannelser lige fra plastmager over procesteknolog til psykomotorisk terapeut. Heldigvis ved vi, hvad der skal til for at gøre et svært valg lidt lettere.

Når alle uddannelsesdøre er åbne, er det afgørende, at unge får mulighed for at smugkigge og udforske mangfoldigheden af uddannelser og arbejdsliv, inden de for alvor skal vælge deres kurs. Unge skal møde forskellige uddannelser i undervisningen, deltage i brobygning og snuse til nogle af de mange job, der venter dem.

Det er helt ligegyldigt at åbne dørene til nye uddannelser, hvis de unge ikke opdager dem eller deres blik er sløret af fortidens myter, mosters skolegang eller historier om, hvilke typer af unge der passer til hvilke typer af uddannelse. Du kan kun drømme om det, som du kender til.

Unge skal også have endnu lettere adgang til en samtale med en professionel og uvildig vejleder om netop deres overvejelser, tvivl, styrker og uddannelsesvalg. I Studievalg Danmark oplever vi gang på gang, at vejledning kan vende tvivl til positiv forventning.

Unge bekymringer, spørgsmål og tvivl startede med de første rygter om reformer, så der er mere end nogensinde brug for den professionelle vejlednings rolige hånd og kølige overblik.

Det er vi klar til i Studievalg Danmark.

Valg af uddannelse kan være særligt udfordrende for unge med funktionsnedsættelser, som har flere spørgsmål og kan mangle troen på, at der også er en plads til dem i uddannelsessystemet. Derfor er vi utrolig glade for, at vi fra 2025 styrker vejledningen til netop denne gruppe unge.

I årsberetningen kan du læse mere om vores vigtigste vejledningsaktiviteter og om nogle af de mange initiativer, som vi har arbejdet med i løbet af det forgangne år.

God fornøjelse.

A stylized, handwritten signature in black ink, appearing to be 'MR' or similar initials.

STUDIEVALG DANMARK

VEJLEDNING PÅ UNGDOMSUDDANNELSER OG MEGET MERE

Elever på landets ungdomsuddannelser udgør Studievalg Danmarks største og vigtigste målgruppe. Vi er med under hele deres uddannelse med flere forskellige vejledningstilbud.

Kollektiv vejledning

Undervejs i deres ungdomsuddannelse møder vi eleverne flere gange, når de samles til kollektiv vejledning. Her går vi ud over blot at præsentere information og fakta om uddannelser og studievalg; Vi skaber rum til refleksion, deling af erkendelser og elevernes egne planer. Vejledningen er med til at udvide den enkeltes horisont og vise, at mange deler den samme tvivl og de samme overvejelser.

Individuelle samtaler

Alle elever har mulighed for at booke tid til en individuel vejledningssamtale. Her kan de drøfte specifikke eller personlige emner med en vejleder. Det kan handle om alt fra tvivl, afdækning af muligheder til konkrete spørgsmål om uddannelsesvalg, optagelse og regler.

Vejledning efter gymnasiet

Studievalg Danmark tilbyder også individuelle samtaler og informationsmøder til unge i sabbatårene, studieskiftere og voksne, som overvejer at skifte spor. Informationsmøder er online og vi dækker alt fra bæredygtighed og kvote 2-optagelse til studier i udlandet. Disse møder giver deltagere en dybere forståelse og indsigt i deres uddannelsesvalg.

I perioder med stor efterspørgsel f.eks. op til ansøgningsfrister udvider vi vores kapacitet og åbningstider for at imødekomme behovet for vejledning.

Kollektive vejledninger

7.023

Deltagere i kollektive vejledninger

217.656

Individuelle samtaler

19.342
på ungdomsuddannelser

10.899
efter ungdomsuddannelse

FIRE HURTIGE OM STUDIEVALG DANMARK

Vi vejleder på mere end 450 forskellige uddannelsessteder.

Vores vejledning er altid uvildig og institutionsuafhængig.

Vores ca. 65 studie- og karrierevejledere dækker hele landet.

Studievalg Danmark tilbyder vejledning for alle under og efter ungdomsuddannelse.

"Jeg glæder mig til mere uddannelse, fordi jeg bare elsker matematik. Jeg vil lave det fra solen står op til den går ned igen"

Deltager i Studievalg Danmarks Studenterundersøgelse

HVAD SIGER ELEVERNE SELV?

"Jeg glæder mig egentligt bare til at være sygeplejerske og komme ud og arbejde som det"

Sådan svarer en af deltagerne i den seneste udgave af Studievalg Danmarks store Studenterundersøgelse blandt de kommende studenter på gymnasier i hele landet.

"Jeg glæder mig til en hverdag, hvor intet er besluttet for mig, men hvor jeg selv vælger hvad, jeg vil arbejde med, hvor længe jeg vil det og hvor meget energi, jeg vil lægge i det"

Eleven svarer på et spørgsmål om, hvorfor vedkommende glæder sig til mere uddannelse efter gymnasiet.

Svarene fra de unge giver Studievalg Danmark stor indsigt i, hvordan unge, der er på vej til at forlade deres ungdomsuddannelse ser på deres valg og muligheder.

Indsigt, som vi bringer tilbage til andre elever, når vi møder dem i den kollektive vejledning. Det er med til at sætte perspektiv på elevernes egen tvivl og tanker, når de ser, hvordan tidligere elever fra samme skole har set på deres fremtid.

Undersøgelsen giver mulighed for både at følge en udvikling blandt de unge og stille nye aktuelle spørgsmål. Vi kan f.eks. på tværs af flere undersøgelser konstatere, at elevernes forventede antal sabbatår er stigende. Nye spørgsmål er f.eks. et spørgsmål, som afdækker hvilken betydning bæredygtighed har for elevernes valg af uddannelse.

"Det bliver fedt at komme ind på en specialiseret uddannelse, møde nye mennesker, og lære noget helt nyt, som ikke har indgået i min gym-

Udover spørgsmål til eleverne om deres planer og studievalg giver undersøgelsen også eleverne mulighed for at tilmelde sig en særlig besked-service, hvor de efter ungdomsuddannelsen modtager beskeder med vigtige frister og information om

vejledning. Servicen følger de unge i 3 år efter eksamen og i alt modtager mere end 35.000 tidligere elever i dag vores beskeder.

Eleverne bliver også spurgt om, hvordan de oplever vores kollektive vejledning. Svarene viser, at 39% af eleverne i meget høj grad eller høj grad oplever, at den kollektive vejledning er relevant og giver dem brugbar information om uddannelses- og karrieremuligheder.

25.258

afgangselever har deltaget i Studenterundersøgelsen 2024. Eleverne går på STX, HF, HTX og HHX, hvor undersøgelsen gennemføres som en del af vejledningen.

49%

af eleverne vil gerne modtage vores nyhedssms om uddannelser, frister, åbent-hus mv.

Omvendt svarer 12%, at den kollektive vejledning slet ikke er relevant. Det kan fx dreje sig om elever, der allerede har valgt uddannelse, eller elever, der synes, at deres studievalg ligger langt ude i fremtiden.

Eleverne inviteres til at komme med deres bud på, hvordan de kunne forestille sig, at den kollektive vejledning kan blive endnu bedre. Her vil 42% gerne arbejde mere med egne interesser og styrker. Cirka en tredjedel vil gerne have mere information om forskellige typer af job, samt om hvordan de selv kan finde information.

Studievalg Danmark bruger inputtene fra eleverne til at fortsætte udviklingen af den kollektive vejledning både indholdsmæssigt og didaktisk, så alle oplever vejledningen relevant uanset, om de er afklarede eller mere tvivlende.

"Jeg kan egentligt godt lide at blive klogere. Derfor tænker jeg også, at jeg efter 2 års "pause" vil glæde mig til at få en hverdag med uddannelse"

Studerterundersøgelsen 2024

SABBATÅR

af årets afgangselever forventer at holde et eller flere sabbatår.*

*Sabbatår er mest udbredt blandt eleverne på STX (84%) og mindst på HF (59%). 11% forventer at starte direkte på en uddannelse. Dette er næsten dobbelt så udbredt blandt elever på HF og HTX.

ANTAL SABBATÅR*

*9% ved ikke

1 ÅR

regner 30% med

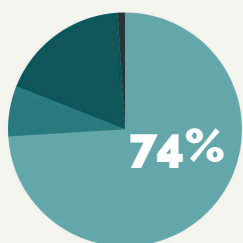
2 ÅR

regner 49% med

3 ÅR+

regner 12% med

EFTER SABBATÅR

forventer, at de vil starte på en uddannelse (STX og HTX lidt oftere).

18% ved slet ikke, hvad de vil

VIGTIGT VED VALG AF KOMMENDE UDDANNELSE

68%

finder deres faglige interesse for uddannelsen vigtig

66%

lægger vægt på et spændende job efter uddannelsen

43%

lægger vægt på en høj indkomst efter uddannelse

Læs mere på studievalg.dk/studerterundersogelse

STUDIEPRAKTIK: FRA SMUGKIG TIL ØJENÅBNER

Store forventninger, øjne på stilke, lidt nervøsitet og måske en lang togtur. Under Studiepraktik 2024 kastede sabbatister og afgangselever fra hele landet sig ud i at trykteste en uddannelse på tættest hold.

Studiepraktik giver afgangselever og sabbatister en unik mulighed for at prøve kræfter med en uddannelse.

Over 2-3 dage i uge 43 oplever de studiemiljøet på tæt hold og får indblik i hverdagen som studerende. Tilbuddet er et samarbejde mellem videregående uddannelser, ungdomsuddannelser og voksenuddannelsescentre.

Hvis man kan vælge mellem mere end 1000 forskellige uddannelser, er en togtur og risiko for lidt akavet stilhed på den første dag en lille pris for at komme nærmere en afklaring af sit uddannelsesvalg.

For afklaring kan man ikke altid surfe sig til på nettet.

"Hvordan er stemningen? Hvad er det mon for nogle typer, der er her, og er det overhovedet noget, som jeg kan se mig selv i?"

De spørgsmål rungede i Olivia Rose Winters hoved, da hun onsdag i uge 43 trådte ind ad porten på Københavns Professionshøjskole for at få et smugkig på en fremtid som socialrådgiver. Olivia konstaterede hurtigt, at det i den grad var noget, som hun kunne se sig selv i.

Studiepraktikken kan netop være en øjenåbner – både når den bekræfter en forventning eller peger mod nye retninger. F.eks. kunne Naryan Clemensen efter to dage i studiepraktik konkludere, at socialrådgiver ikke skulle være næste skridt for ham. Studiepraktikken var alligevel værdifuld. Undervejs opdagede han, at hans kommende uddannelse stadig skal være "noget med mennesker", men på en anden måde end som socialrådgiver. På den måde blev de mange muligheder lidt færre.

"Selv om man måske ikke lige rigtig ved, hvad man vil, så er det en god idé at prøve et eller andet, så du får en idé om det" fortæller Naryan. Studiepraktik handler således ikke nødvendigvis om at finde det endelige svar, men om at få lov til at udforske og opdage uddannelser.

af studiepraktikanterne oplever, at de bliver klogere på deres uddannelsesvalg*

HVAD VIL DE UNGE HAVE UD AF DERES STUDIEPRAKTIK?*

50%

overvejer en specifik uddannelse og vil gerne være mere sikre i deres valg

26%

vil blive klogere på, om en videregående uddannelse er noget for dem

17%

er afklarede og vil gerne prøve uddannelsen af

"Det bliver fedt at gå på en uddannelse. Jeg har dog brug for en pause først - men ikke brug for at komme væk."

Deltager i Studievalg Danmarks Studenterundersøgelse

INDIVIDUEL VEJLEDNING BATTER

I Studievalg Danmark gør vi vores absolut bedste for at vejlede unge og voksne så godt som overhovedet muligt. I foråret 2024 tog vi temperaturen på vores individuelle vejledning for at blive klogere på unge og voksnes opfattelse af vejledningen.

Undersøgelsens resultater viser med tydelighed, at vejledningen batter og at langt de fleste, som møder Studievalg Danmark til individuelle samtaler, er meget tilfredse med samtalerne.

De unge og voksne, der indgår i undersøgelsen, oplever næsten altid, at vejlederen er imødekommende og forstående. Det er en vigtig forudsætning for, at samtalen kan fungere. Ligeledes oplever langt de fleste, at vejledningen hjælper dem og er brugbar.

De unge og voksne er blevet bedt om at beskrive, hvad der var det mest brugbare ved samtalen og det har givet en lang række tankevækkende udsagn.

98% oplever, at vejlederen forstår deres situation

98% oplever, at samtalen er brugbar ift. deres situation

98% oplever, at vejlederen er imødekommende

96% vil anbefale andre en samtale med Studievalg

"Jeg fik spejlet mine bekymringer i nogen, som havde en god fornemmelse for dem"

"Anerkendelsen og troen på, at jeg skal i gang, gav mig endnu mere gåpåmod"

"Jeg fandt ud af, at jeg havde mange flere muligheder end jeg troede"

"At tale med én, der ikke er involveret i mit liv og ikke har holdninger til hvilket valg jeg træffer"

Data blev indsamlet ved, at unge og voksne i forbindelse med vejledningen blev præsenteret for et link til et spørgeskema under eller efter samtalen. 703 af vejledningerne var fysiske samtaler og 78 var online. Af de fysiske samtaler fandt 70% sted på en ungdomsuddannelse. Ca. 70% af deltagerne i undersøgelsen er kvinder.

KAN MAN LEVE AF SIN HOBBY?

I den perfekte verden kunne 20-årige Maja Petrine Knudsen fra Vejen godt tænke sig at leve af at lave gymnastik. Men det kan man desværre ikke - eller kan man?

Alle, der har beskæftiget sig med gymnastik, ved, at det ikke er noget, man bliver rig af. Derfor havde Maja Petrine Knudsen heller ikke skænket gymnastik en tanke, da hun begyndte at tænke over videregående uddannelse. Hun opsøgte vejlederen fra Studievalg Danmark på sit gymnasium, og her startede snakken også et helt andet sted end i gymnastiksalen.

"Til at starte med var vi ude i sådan noget som ingeniør eller dyrlæge. Men jeg vidste ikke, om jeg ville gå den vej. Jeg forestillede mig, at det ville blive for hårdt."

I stedet tog vejlederen udgangspunkt i, hvad Maja godt kan lide at lave. De talte sig frem til, at der faktisk er job, som indeholder en masse gymnastik, og som man bliver betalt for; f.eks. lærer på en gymnastikefterskole. Det var en tanke, som i den grad tiltalte Maja.

"Så kan jeg arbejde med gymnastik og være sammen med unge, der har samme passion som mig. Jeg er selv gymnastiktræner, og jeg elsker glæden ved børn, der finder ud af, hvad de kan med deres krop. Og så kan jeg godt lide ideen om det sammenhold, der er på en efterskole."

Maja er meget glad for, at hun opsøgte Studievalg Danmark. Her fik hun indspark, som hun ikke nødvendigvis ville få ved at snakke med sine venner eller familie.

"Man skal bare springe ud i det, og snakke med en, som har styr på alle de veje, man kan gå efter gymnasiet. Studievalg Danmark er der kun for at hjælpe. Måske tror man, at man kun kan blive murer eller tømrer eller en, der sidder på et kontor. Men lige pludselig får du en øjenåbner, for der er så mange muligheder."

I den individuelle vejledning tager vi udgangspunkt i den enkelte og tilbyder en samtale, der skaber overblik og understøtter konkrete handlinger.

I samtalen har vi fokus på, at den enkelte:

- udforsker sin situation og sine ønsker
- udvider sine perspektiver på sig selv, uddannelse og arbejde
- sorterer nye informationer og muligheder
- bliver motiveret og støttet til at tage de næste skridt

"FLØJTENDE LIGEGLADE"

- FOR EN GOD SAGS SKYLD

"Vi er fløjtende ligeglade med, hvad du vælger. Vi vejleder til alle uddannelser i Danmark."

Sådan lyder ét af de centrale budskaber i Studievalg Danmarks eksperimenterende kampagne skabt i samarbejde med kommunikationsbureauet Stupid Studio.

Zero Clue?

Formålet var at øge kendskabet til Studievalg Danmark blandt unge, fange opmærksomheden hos nogle af dem, der ikke søger vejledning og gøre det mere attraktivt at tage en snak med os.

Det er en velkendt udfordring, som også gælder for Studievalg Danmark, at en del unge undlader at opsøge vejledning, selvom de kunne have gavn af at dele deres tvivl og spørgsmål. Nogle har glemt, at tilbuddet findes, mens andre oplever, at det er pinligt eller skamfuldt at opsøge vejledning.

Derfor skal de unge opleve kommunikation med kant og humor, som gør det lidt lettere for dem at række ud. Vi ønsker at vise, at de ikke står alene med uddannelsesvalget, og at vi møder dem i øjenhøjde – uanset hvor de er.

Kampagnen understreger, at vejledning ikke kun er for dem, der er helt på spanden. Tonen er udfordrende, måske endda flabet, men vi ønsker at henvende os til de unge på deres præmisser og i et sprog, de kan spejle sig i.

Kampagnevideoerne er indtil videre blevet set af over 250.000 unikke brugere

De unge har taget kampagnen til sig og bruger udtrykkene, når de booker vejledning og taler om sig selv

Kampagnen engagerede især unge mellem 18 og 24 år

Vores opslag, videoer og annoncer på sociale medier er i 2024 blevet set af over 630.000 unikke brugere

Bag kampagnen ligger et grundigt forarbejde med et stort fokus på vores målgruppe. Vi fik klarlagt sammenhængen mellem vores tilbud og deres behov gennem fokusinterviews og egne undersøgelser. Ud over den digitale kampagne gav samarbejdet også et væld af værdifulde input til den fremtidige kommunikation.

INDSIGT OG SAMARBEJDE STYRKER VEJLEDNINGEN

I Studievalg Danmark har vi en ambition om at være undersøgende og bidrage til ny viden. I samarbejde med eksterne parter indgår vi i flere projekter, der udforsker nye muligheder i vejledningen.

Tvivl og trivsel i gymnasiet

Samarbejde ml.
headspace og
Studievalg
Danmark

Et 3-årigt projekt i samarbejde med headspace Danmark. Projektet har fokus på, hvordan man kan bruge de unges eget fællesskab til at styrke den enkeltes uddannelsestanker og -valg.

Projektet bringer gymnasier, headspace og Studievalg Danmark tæt sammen og sætter spot på de sammenhænge, som er medbestemmende for de unges trivsel, valg af uddannelse og syn på livet.

SpaCIIS

Spatialising Ca-
reer Interventions
for Inclusivity and
Sustainability

Projektet undersøger, hvordan karrierelæringsaktiviteter og vejledningsindsatser kan støtte unge i lokalsamfund i udkantsområder i forhold til økonomisk og befolkningsmæssig bæredygtighed.

I Danmark er Mors, Sydfyn og Bornholm udvalgt. Studievalg Danmarks vejledere i de områder udvikler og afprøver sammen med projektets forskere særlige karrierelæringsaktiviteter og vejledningsindsatser.

Projektet er funderet på Aarhus Universitet og ledet af Dr. Rosie Alexander.

EduChange

Changing Inequality
at Educational
Transitions

EduChange er et stort europæisk forskningsprojekt. Projektet har fokus på, hvordan vejledning kan reducere ulighed i uddannelsesvalg. Det gennemføres i Island, Ungarn, Tyskland og Danmark.

Projektet er i Danmark funderet på Aarhus Universitet og ledet af professor David Reimer

EUD Praktik

Studiepraktik på
en erhvervsuddan-
nelse

EUD Praktik giver elever på ungdomsuddannelser og sabbatister mulighed for at få indblik i hverdagen på en erhvervsuddannelse og opleve, hvordan det er at gå på uddannelsen, før de evt. starter.

EUDpraktik er blevet til i et projektsamarbejde mellem Studievalg, Region Syddanmark og Copenhagen Skills.

SNAK UDDANNELSE OG FREMTID MED OS
Læs mere på www.studievalg.dk

Studievalg Danmark